

Geldrop-Mierlo, 1 juni 2018

Geachte leden van de gemeenteraad,

Eind januari 2018 heeft u de 1^e rekenkamerbrief ontvangen van de rekenkamercommissie (rkc) over 'hypotheekverstrekking aan ambtenaren'.

Op 21 februari 2018 kwam in de Algemene Kamer van de gemeente Geldrop-Mierlo de nieuwe verordening bezwaar- en klachtencommissie aan de orde. In die behandeling hebben insprekers aandacht gevraagd voor de mate van onafhankelijkheid van de bezwaar- en klachtencommissie van de gemeente. Dit heeft geresulteerd in een verzoek door het college van B&W aan de rkc op 1 maart 2018 om onderzoek te verrichten naar de onafhankelijkheid van de bezwaar- en klachtencommissie. De rkc is een instrument van de raad. Om die reden heeft de rkc op 6 maart 2018 met het presidium van de raad gesproken om te vernemen hoe de raad tegenover een dergelijk kort onderzoek staat. Het presidium gaf een positief advies aan de rkc voor een korte quick scan. Hierna heeft de rkc besloten om een kort onderzoek te verrichten en via deze rkc-brief u te informeren.

De rkc startte deze quick scan op 15 maart 2018 en op 19 april 2018 is verzocht aan de gemeentesecretaris om een ambtelijke toets op de feiten en tegelijk een bestuurlijke reactie door het college van B&W te organiseren. De rkc heeft verzocht om uiterlijk 1 mei 2018 een reactie naar de rkc te zenden, zodat het tijdig naar uw raad kan worden verzonden voor een bespreking in de Algemene Kamer op 16 mei 2018. Dit is niet gelukt. De door de rkc ontvangen bestuurlijke reactie d.d. 29 mei 2018 is als bijlage bij deze rkc-brief gevoegd.

De rkc heeft prettig samengewerkt met de beide secretarissen van de bezwaar- en klachtencommissie Yvonne Vissers en Linda Gubbels. De rkc dankt hen voor de samenwerking.

Indien gewenst geeft de rkc een toelichting op deze brief op 20 juni 2018 en zal vragen van uw raad over dit onderwerp trachten te beantwoorden.

Met vriendelijke groet, de rkc van de gemeente Geldrop-Mierlo,

Frans van den Bogaert

Sandra van Breugel

Rekenkamerbrief van de rekenkamercommissie Geldrop-Mierlo

Quick scan naar 'onafhankelijkheid bezwaar en klachtencommissie'.

Inleiding.

Algemene Kamer 21 februari 2018.

De aanleiding voor deze quick scan is toegelicht in de brief. Het doel van de bespreking op 21 februari was, onder andere, de verordening klachtbehandeling (2013) en de verordening bezwaarschriften (2011) te actualiseren en samen te voegen. Reden voor de samenvoeging tot één verordening is dat de bezwaar- en klachtencommissie (BKC) slechts éénmaal een beroep kan doen op vacatiegeld als er in één zitting zowel een klacht als een bezwaar wordt behandeld. De tweede reden was dat de BKC, waarvan de leden al een lange tijd geleden zijn benoemd, te vernieuwen door de commissie opnieuw te bemensen. Voor deze nieuwe leden geldt een maximale benoemingstermijn, volgens de concept verordening 2018, van twee keer vier jaar.

Vraagstelling van deze quick scan luidt als volgt:

In hoeverre is de bezwaar- en klachtencommissie (BKC) van de gemeente Geldrop Mierlo onafhankelijk?

Juridisch Kader bezwaar en klachtencommissie.

Tegen besluiten die de gemeente neemt, in het bijzonder tegen een individueel gericht besluit (een zogenaamde beschikking) kunnen belanghebbenden een bezwaar indienen bij de gemeente. Veel overheidsorganen kiezen ervoor om zich bij dat bezwaar door een onafhankelijke commissie te laten adviseren: de bezwaarschriftencommissie. Tegen bejegening door de overheid kunnen burgers klachten indienen bij de overheid. Een commissie behandelt deze klachten en geeft een advies aan degene tegen wie de klacht is gericht. De gemeente Geldrop-Mierlo kiest ervoor om de bezwaarschriftencommissie en de klachtencommissie te organiseren in één commissie. Om dit te regelen is op 21 februari 2018 de verordening BKC aan de raad ter bespreking voorgelegd. De gemeenteraad stelt de verordening BKC vast en het college benoemt de leden van de BKC.

Opgemerkt dient te worden dat de BKC het bestuursorgaan adviseert. Als het bestuursorgaan het advies van de onafhankelijke BKC niet overneemt dan moet hij dat extra goed motiveren waarom zij afwijken van het advies, zo is in jurisprudentie bepaald.

Onafhankelijke BKC medio 2013.

Rekenkamerrapport juridische kwaliteitszorg gemeente Geldrop Mierlo.

Dit rkc-rapport uit mei 2013 gaat in hoofdstuk 2 in op de instelling, werkwijze en ervaringen van de bezwaar- en klachtencommissie. In het rapport concludeert de rkc dat in 2012 de BKC bestaat uit een voorzitter en twee leden die niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeente Geldrop Mierlo.

De BKC brengt ieder jaar een eigen jaarverslag uit (de secretaris van de BKC stelt op, de BKC stelt het jaarverslag vast) en biedt dit het college aan. Het college zendt dit jaarverslag van de BKC ter informatie naar de gemeenteraad.

De rkc, die het rapport in 2013 heeft uitgebracht, stelt dat de BKC onafhankelijk is.

In juli 2013 en oktober 2013 zijn de nieuwe en huidige rkc-leden benoemd.

De rkc komt medio 2018 tot de conclusies over het rkc rapport uit 2013 dat:

- Het rapport (voorjaar 2013) gedateerd is; cijfers uit de periode 2007 tot en met 2011;
- Het rapport over juridische kwaliteitszorg gaat en niet specifiek over de onafhankelijkheid van de BKC. Dit laatste was een ondergeschikt onderdeel van het rapport.

De rkc constateert in 2018 dat op basis van het rkc-rapport Juridische kwaliteitszorg uit 2013 niet een eenduidig antwoord is te geven in hoeverre de BKC in 2018 onafhankelijk is.

Onafhankelijke BKC medio 2018.

Als eerste merkt de rkc op dat begin 2018 alle leden en de voorzitter afscheid hebben genomen van de BKC van de gemeente Geldrop-Mierlo.

Voor deze quick-scan heeft de rkc de jaarverslagen van de BKC van 2013 tot en met 2017 en het jaarverslag Juridische kwaliteitszorg gemeente Geldrop-Mierlo over het jaar 2017 bestudeerd. Verder heeft een vertegenwoordiging van de rkc de beide ambtelijk secretarissen van de BKC gesproken. De rkc is nagegaan hoe de werving van de nieuwe leden tot stand is gekomen en in hoeverre de verordening waarborgen creëert voor een onafhankelijke BKC.

Jaarverslagen BKC 2013 tot en met 2017, jaarverslag 2017 juridische kwaliteitszorg en de website van de gemeente Geldrop Mierlo.

De diverse jaarverslagen zijn uitvoerig en geven veel informatie over de verschillende feiten en details. Zowel in de jaarverslagen als op de website van de gemeente is weinig informatie te vinden over de leden en voorzitter, hun zittingsduur, hun woonplaatsen en wat hun (neven-)functies zijn en of zij over een academische titel beschikken. Het jaarverslag vermeldt alleen de namen van de voorzitter en leden van de BKC.

Procedure werving en selectie leden en voorzitter BKC in 2018.

In bekende media, zoals bv. Binnenlands Bestuur, is een advertentie geplaatst voor een oproep voor een voorzitter en leden van de BKC per maart 2018 voor de gemeente Geldrop-Mierlo.

Medio april 2018 heeft het college een geheel nieuwe BKC benoemd, die bestaat uit een voorzitter en vijf leden, die, volgens het secretariaat, allen voldoen aan de in de advertentie gestelde criteria.

Normenkader en waardering Geldrop-Mierlo.

Hieronder staat een normenkader opgenomen. Artikel 7:13 Awb geeft lid 1 onder b aan dat de voorzitter van de BKC geen deel uitmaakt van en niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Andere normen zijn ten aanzien van een BKC niet gesteld. De rkc heeft in de Governance Code Zorg en Governance Code Woningcorporaties gekeken welke normen uit die codes gebruikt kunnen worden voor een BKC.

Het onderstaande schema bevat het normenkader dat is gebruikt voor deze quick-scan. In de eerste kolom staat de norm, die een indicatie geeft voor de mate onafhankelijkheid van de BKC van de gemeente Geldrop-Mierlo, met daarachter de beoordeling (++ voldoet aan de norm, +/- voldoet deels aan de norm en – voldoet niet aan de norm). Afkorting vz. staat voor voorzitter in onderstaand schema. Tot slot is er een kolom met een toelichting / beoordeling / opmerking.

<i>Norm</i>	<i>Geldrop-Mierlo ++, +/- of -</i>	<i>Toelichting van norm / beoordeling/ opmerking</i>
Algemeen		
Voorzitter /leden wonen niet (meer) in de gemeente Geldrop Mierlo	++	Buiten de gemeente wonen bevordert onafhankelijkheid
Voorzitter is niet in dienst (geweest) van de gemeente	++	Niet in dienst (geweest) gemeente bevordert onafhankelijkheid
Voorzitter is jurist / mr.	++	Kwaliteit die onafhankelijkheid bevordert
Tenminste 1 lid is jurist / mr.	++	Kwaliteit die onafhankelijkheid bevordert
Benoeming voor bepaalde tijd, gangbaar is 2 keer 4 jaar	(++)	Huidige en nieuwe verordening limiteert benoeming tot 2 keer 4 jaar (++)
Namen vz. / leden openbaar	+ +/-	Namen in de adviezen / verslagen (+), vz. / leden niet vermeld op website gemeente (-) wel namen of in het jaarverslag BKC (+)
Transparantie / inzicht in nevenfuncties vz. / leden	-	Blijkt niet uit informatie op website of in het jaarverslag van de BKC
Vergoeding leden transparant	-	Er zijn gemeentelijke normen voor beloning van de vz./ leden opgenomen in artikel 20 lid 1 verordening. Publiceren in jaarverslag van totaalbedrag per jaar / eventuele reiskosten.
Bezwaarschriften		
Sociale Kamer. Percentage opvolging adviezen door college is < 100 %	++	Jaarverslag 2017 geeft 43 bezwaarschriften ingediend, 16 adviezen, 2 bezwaren gegrond, eenmaal is het college contrair gegaan, dit is 50 % (++)
Algemene Kamer. Percentage opvolging adviezen door college is < 100 %	++	Jaarverslag 2017 geeft 78 bezwaarschriften ingediend, 46 adviezen, 10 bezwaren (deels)gegrond, driemaal is het college contrair gegaan, dit is 30 % (++)
Behandeling bezwaar / klachten enkelvoudig door vz of meervoudig (drie leden waaronder vz.)	++	Volgens secretarissen is er altijd een meervoudige bemensing wat de onafhankelijkheid ten goede komt
Klachten		
Aantal klachten 2017	-	13 klachten ingediend
Percentage dat klacht voorlegt bij Nationale Ombudsman (NO) na BKC	-	Jaarlijks zendt de NO de gemeente het aantal ingediende klachten. In 2017 waren dat er 10.

Conclusies en aanbevelingen.

Conclusie.

De rkc concludeert dat er geen enkele aanleiding is om er van uit te gaan dat de leden van de BKC, die tot 1 maart 2018 zitting hadden, niet onafhankelijk zouden zijn.

De recent benoemde leden hebben in april 2018 nog nauwelijks werkzaamheden kunnen verrichten.

De rkc komt verder tot de conclusie dat de gemeente zo veel als mogelijk en op de in Nederland gangbare wijze tot een werving en selectie en instelling van een volledig nieuwe BKC is gekomen en dat de nieuwe concept verordening 2018 voldoende waarborgen biedt. Positief punt is volgens de rkc dat de verordening 2018 de benoemingsduur van de voorzitter en leden reduceert tot maximaal acht jaar. In die zin kan de BKC onafhankelijk werken.

Aandachtspunt is dat BKC zowel bezwaarschriften als klachten behandelt. Het kan voorkomen dat een burger eerst een bezwaarschrift indient en tegelijkertijd of later een klacht indient. In dat geval kan de burger twee keer dezelfde leden treffen van de BKC. Om de onafhankelijkheid te bevorderen verdient het aanbeveling om een wisselende samenstelling van de BKC te organiseren, zodat de leden onbevangen de klacht of bezwaar kunnen behandelen. De BKC bestaat uit vijf leden en een voorzitter, een wisselende samenstelling zou tot de mogelijkheden behoren.

Aanbevelingen.

De rkc heeft een enkele aanbeveling, die de onafhankelijkheid van BKC zou kunnen bevorderen.

Geef op de website van de gemeente Geldrop-Mierlo meer informatie over de BKC. Plaats de namen van de voorzitter en leden, de benoemingstermijn, woonplaats en (neven) functies op de website evenals de jaarverslagen van de BKC. De rkc erkent privacyaspecten van de voorzitter en leden van de BKC. Transparantie vanuit de gemeente naar de samenleving bevordert de onafhankelijkheid van de BKC naar de mening van de rkc en staat privacy van betrokkenen niet in de weg.

Aan de Rekenkamercommissie van de
gemeente Geldrop-Mierlo

uw brief
behandeld door
Geldrop 29 mei 2018

ons kenmerk
onderwerp Bestuurlijke reactie op uitkomsten
quick scan mate onafhankelijkheid
bezwaar- en klachtencommissie

Geachte leden van de Rekenkamercommissie,

Met instemming hebben wij kennis genomen van uw bevindingen naar aanleiding van de door u uitgevoerde quick scan naar de mate van onafhankelijkheid van de bezwaar- en klachtencommissie van de gemeente Geldrop-Mierlo. U concludeert naar aanleiding van deze quick scan dat er geen enkele aanleiding is om er van uit te gaan dat de leden van de bezwaar- en klachtencommissie- welke tot 1 maart 2018 zitting hadden- niet onafhankelijk zouden zijn. Voorts concludeert u dat gelet op de gevolgde sollicitatieprocedure en de procedure tot vaststelling en inrichting van de verordening bezwaar- en klachtencommissie deze commissie in het algemeen onafhankelijk kan werken.

Met betrekking tot het door u genoemde aandachtspunt dat de onderhavige commissie zowel bezwaarschriften als klachten behandelt, merken wij het volgende op. Gelet op het bepaalde in artikel 9:8 eerste lid onder b van de Algemene wet bestuursrecht zal het niet voorkomen dat zowel een bezwaarschrift als een in dit kader ingediende klacht door de commissie wordt behandeld. Desondanks nemen wij uw aanbeveling om een wisselende samenstelling van de commissie te organiseren ter harte wanneer een reclamant/klager binnen een korte tijdsspanne zich geplaatst ziet tegenover de commissie.

Wij zijn het met u eens dat transparantie de onafhankelijkheid van de commissie kan bevorderen en nemen uw aanbeveling graag over. In overleg met de voorzitter en de leden zullen we kijken welke persoonsgegevens met hun toestemming openbaar kunnen worden gemaakt zodat de privacy te allen tijde wordt gerespecteerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

N.J.H. Scheltens
secretaris

B.H.M. Link
burgemeester

blad 1 van 1